

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

П о я с н ю в а л ь н а з а п и с к а

до дипломної роботи

М А Г І С Т Р

(освітній ступінь)

на тему: «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,

групи 8.06.47.14.01,

спеціальності 8.03060104 «Менеджмент

зовнішньоекономічної діяльності»

Уварова А. С.

Керівник: к.е.н., доцент Бондаренко

Л.М.

Рецензент: к.е.н., професор Ушакова Н. Г.

Харків – 2016 рік

РЕФЕРАТ

Сучасні процеси, які зараз відбуваються у світовій економіці, а саме процес глобалізації та інтернаціоналізації, призводять до поступового стирання «економічних кордонів» між різними державами, цим самим посилюючи роль критерію міжнародної конкурентоспроможності підприємств у їх боротьбі на світових ринках.

На ґрунті цих процесів у зарубіжних країнах відбувається масштабне впровадження ефективних моделей управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств, виокремлення їх у самостійних контур управління та визначення як однієї з головних засад формування та забезпечення економічного зростання як окремого підприємства, так і країни в цілому.

У площині цих зовнішніх реалій необхідність формування ефективного процесу управління міжнародною конкурентоспроможністю на вітчизняних підприємствах для завоювання та закріплення ними своїх власних домінуючих позицій на міжнародних ринках, набуває надзвичайної актуальності, особливо в умовах націленості України на інтеграцію в світову економічну систему.

Становлення нового наукового напрямку і розробка загальної методології дослідження міжнародної конкурентоспроможності на різних рівнях економічного розвитку зроблено такими всесвітньо відомими вченими, як І. Ансофф, П. Друкер, П. Кругман, М. Портер, А. Чандлер, Й. Шумпетер.

Істотний науковий внесок у розвиток теоретико-методологічного забезпечення управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства зроблено у працях таких представників вітчизняної школи конкурентоспроможності: В. Гесць, О. Драган, Ю. Іванов, М. Кизим, О.

Кузьмін, Ю . Макогон, І. Отенко, І. Піддубний, Л. Піддубна, В. Пономаренко, О. Тищенко, В. Шинкаренко, О. Янковой, О. Ястремська.

Однак, незважаючи на значну кількість наукових праць як зарубіжних, так і вітчизняних вчених з досліджуваної теми, слід відзначити, що певне коло питань, які безпосередньо пов'язані з управлінням міжнародною конкурентоспроможністю підприємств, залишаються недостатньо висвітленими, у зв'язку з чим виникає необхідність у їх подальшому поглибленому вивченні та удосконаленні.

Метою даної роботи є дослідження теоретичних та методичних положень управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства та розробка комплексу заходів щодо вдосконалення процесу управління міжнародною конкурентоспроможністю ПАТ «Харківська бісквітна фабрика».

Для досягнення зазначеної мети в роботі поставлено і вирішено такі завдання:

дослідити теоретичні засади управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства;

визначити фактори, що формують міжнародну конкурентоспроможність підприємства;

проаналізувати існуючі методи оцінки ефективності управління міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

провести комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності ПАТ «Харківська бісквітна фабрика»;

проаналізувати стан зовнішньоекономічної діяльності ПАТ «Харківська бісквітна фабрика»;

побудувати процес управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства;

розробити механізм вдосконалення управління експортними каналами підприємства;

оцінити доцільність впровадження запропонованих заходів на ПАТ «Харківська бісквітна фабрика»;

розробити рекомендації щодо вдосконалення технології виробництва на ПАТ «Харківська бісквітна фабрика».

Об'єкт дослідження – процес управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та прикладні засади управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Досягнення мети даного дослідження ґрунтувалось на використанні загальнонаукових методів, а саме: методи формальної та діалектичної логіки, горизонтальний та вертикальний методи аналізу, метод порівняння, метод факторного аналізу, метод синектики, економіко-математичні методи аналізу, а саме: методи кореляційно-регресійного аналізу, метод варіаційного аналізу, метод аналізу ієрархій, графічні методи, метод системного підходу.

Інформаційну базу дослідження склали збірники наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів з даної тематики, монографії, матеріали науково-практичних конференцій, семінарів, періодичних видань, щорічники міжнародних організацій, матеріали статистичної та управлінської діяльності ПАТ «Харківська бісквітна фабрика».

Наукова новизна одержаних результатів полягає в дослідженні теоретичних положень управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства, побудові процесу управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства, розробці механізму вдосконалення управління експортними каналами. Найсуттєвіші з них:

обґрунтовано науково-методичні підходи до управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства, а також проведено аналіз, виявлення та врахування факторів міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

обґрунтовано метод управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства – збалансована система показників

та метод оцінки ефективності управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства;

обґрунтовано доцільність оцінки рівня міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

побудовано процес управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства, який ґрунтується на використанні процесного та стратегічного підходах та передбачає застосування збалансованої системи показників;

розроблено механізм вдосконалення управління експортними каналами, який полягає у виборі пріоритетних посередників на зарубіжних ринках.

За результатами розрахунків ефективності управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства та рівня міжнародної конкурентоспроможності підприємства, встановлено практичну значущість та перспективність запропонованих напрямків вдосконалення процесу управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Одержані результати, висновки й пропозиції доведено до рівня методичних узагальнень і прикладного інструментарію. Це дасть можливість керівництву підприємства приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо вдосконалення процесу управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства і забезпечить підвищення рівня міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Дипломну роботу викладено на 120 сторінках. Вона складається зі вступу, 4 розділів, висновків, списку використаних джерел з 128 найменувань та 25 додатків. Матеріал дипломної роботи проілюстровано 45 таблицями та 21 рисунками.